

Doros
Judit

Tetőről talpig

Méretes cementzsákok, feltornyozott téglák, festékesvödörök. Egy cigány család készül bővíteni az otthonát Gyöngyöspatán, mert jön az első baba, szűkösen vannak. Nem hitelből építkeznek, a falusi csok sem segít rajtuk. Ahol ők élnek, kevesen büszkélkedhetnek egyéves folyamatos társadalombiztosítási jogviszonnyal, mert nem kapnak normális munkát. Dolgoznak persze, napi bejelentéssel, szőlősgazdáknál metszenek, kapálnak. Amit keresnek, elmegy a megélhetésre, gyarapodni nincs miből.

Most azonban sokan egyszerre sok pénzhez jutottak az iskolai szegregáció miatt nekik jogosan megítélt kártérítésből. Volt, aki sírt, amikor megpillantotta a számlakivonatán a másfél millió forintot: életében nem látott még egyszerre ennyi pénzt. – Majd elverik, elmulatozzák, odaadják uzsorásnak – rosszmájúskodott a többségi társadalom, a kormánypropagandából is kellő muníciót kapva. A hatalom atyáskodva idegen nyelvi tanfolyamra küldte volna őket, csak pénzt ne kelljen nekik adni, mit szólnak ahhoz az „igazságérzetükben sértett” emberek, akik ezek szerint valamennyien a többségi társadalom talpig becsületes tagjai.

A pénz egy része júliusban megjött, az őszi mulatozás viszont a várakozásokkal ellentétben elmaradt. A romák az első napokban élelmiszert vásároltak, végre nem kellett nézni, futja-e csokira a gyerekeknek. Aztán elmentek a Tüzépre, és építőanyagot vettek. Cserepet, téglát, kerítéslécet. Majd szórólapot kaptak az önkormányzattól, amiben a településkép védelmére figyelmeztetik őket, s arra, hogy ha lecserélik a tetőt vagy új kaput tesznek be, ahhoz a polgármester engedélye kell. Ő pedig akár egymillió bírságot is kiszabhat, ha nem tetszik neki egy ház kék teteje, piros kapuja.

Főképp – de megengedjük, ez már a mi rosszmájúságunk –, ha az az „emberek igazságérzetét sértő” állami kártérítésből épült.